

gemeente
**Stichtse
Wacht**

Programma 3. Fysiek

Beleid programma 3

Inleiding

Stichtse Vecht is een prachtige gemeente om in te wonen. Dit is niet voor iedereen vanzelfsprekend. De vraag naar betaalbare en passende woningen is enorm, vooral bij jongeren en ouderen. Daarnaast zijn er verschillende andere groepen die een woning nodig hebben, zoals statushouders, spoedzoekers, doorstromers uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

Om een passende woning mogelijk te maken voor meer mensen dan nu het geval is, staat het bouwen van voldoende (betaalbare) woningen bovenaan onze prioriteitenlijst in het coalitieakkoord 'Bouwen aan een stevig fundament'.

Ook in 2025 blijven we werken aan de woningbouwopgave. Grote en kleine projecten zijn in procedure. Tegelijkertijd kijken we naar de toekomst door het opstellen van een Strategische woningbouwplanning, zodat we kunnen inschatten of het nodig is de plancapaciteit uit te breiden.

In 2025 wordt het nieuwe afvalscheidingsstation opgeleverd, inclusief een Circulair ambachtscentrum. Om de toenemende verkeersdruk binnen Stichtse Vecht in goede banen te leiden, werken we aan een Mobiliteitsprogramma. Uitgangspunt is een bereikbare, duurzame en verkeersveilige mobiliteit. Naast mobiliteit werken we ook aan andere Omgevingsprogramma's om de opgaven van deze gemeente in de toekomst aan te pakken.

Verder werken we aan het Uitvoeringsprogramma 'Op weg naar nieuwe energie' voor een klimaatbestendige leefomgeving en duurzame energievoorziening.

Binnen dit beleidsprogramma zijn veel 'going concern-taken' ondergebracht. Het gaat om reguliere en wettelijke taken, zoals vergunningverlening, maar ook projecten die al eerder zijn opgestart. Voorbeelden zijn project Waterproof in Kockengen, het opknappen van park Maarssebroek en het meerjarig investeringsprogramma (MJIP) voor het verbeteren van de leefomgeving en vergroening van de gemeente.

Wat willen we bereiken tot en met 2026?

Voldoende betaalbare en passende woningen

Wij willen meer betaalbare en kwalitatief goede woningen. Daarom werken we hard, samen met alle betrokken partijen, aan het herstellen van de balans op de woningmarkt van behoefte en aanbod.

De vraag naar betaalbare woningen is bij verschillende doelgroepen groot. Er zijn ouderen die naar een geclusterde woning voor ouderen (met zorg) willen. Jongeren willen een eigen plek om te wonen. Daarnaast zijn er verschillende doelgroepen die een woning nodig hebben, zoals bepaalde beroepsgroepen, statushouders, daklozen en doorstromers uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

We hebben met name een tekort aan één- en tweepersoons appartementen in de sociale- en middenhuur en aan betaalbare koopwoningen. Op dit moment zijn er tot 2030 voldoende woningbouwplannen in de planning om aan de behoefte te voldoen met in totaal ca. 4.500 woningen. We letten hierbij op een goede spreiding van het woningbouwprogramma binnen de gemeente en we bouwen minimaal 70% in het betaalbare segment. Hiermee geven we uitvoering aan de Woondeal U10 2022-2030.

Bij deze opgave hebben we de volgende ambities:

- We bouwen tot 2030 4.500 woningen;
- We versterken de samenwerking met de woningbouwcorporaties;
- We geven uitvoering aan het Volkshuisvestigingsprogramma;
- We bekijken woningbouw vanuit een breder perspectief.

Doelenboom en beleidskaders

Beleidskaders dragen bij aan:		
	Voldoende betaalbare woningen	Voldoende passende woningen
Omgevingsvisie Stichtse Vecht (12 jan 2022)	X	X
Integraal Ruimtelijk Perspectief – IRP (2 feb 2022)	X	X
Woonvisie 2023-2030 gemeente Stichtse Vecht – volkshuisvestingprogramma (26 sep 2023)	X	
Woonzorgvisie 2021-2030: Samen redzaam in wonen, welzijn en zorg (22 dec 2021)		X

Relaties met andere bestuurlijke opgaven en prioriteiten:

- 9. Iedereen doet mee en hoort erbij (programma 4 Sociaal) – hoofddoel IBK 'Thuis en dichtbij'

Top beleidsindicatoren - Voldoende betaalbare en passende woningen	P/E	Bron	Nulmeting	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Streef waarde
Aantal woningen	E	waarstaatje gemeente.nl	28.739 (2021)		28.814	28.900	32.440 (2030)
Nieuwbouwwoningen per segment	E	Dashboard woningbouw-programma (2x per jaar)					% per kern en per segment (pag. 47 woonvisie 2023-2030)
% passend gehuisveste huishoudens - corporatiewoningen	E	waarstaatje gemeente.nl	80,7% SV 79,3% NL (2021)		65,6% SV 70,3% NL		Hoger dan / gelijk aan NL

De gemeenteraad ontvangt twee keer per jaar het Dashboard woningbouwprogramma.

Toelichting maatschappelijk effect (causaliteit activiteiten/prestaties/mijlpalen en effecten)

Beoogd effect

Uit de Woonvisie 2023 en het daarbij behorende woningbehoefteonderzoek (2021) komt naar voren dat tot 2040 3.700 woningen noodzakelijk zijn. In regionaal verband is een percentage van 20% bepaald voor het compenseren van planuitval en planvertraging. Bij een netto behoefte van 3.700 woningen hoort derhalve een bruto behoefte van 4.440 woningen tot 2040.

De doelstelling is dat we gemeentebreed 70% bouwen in het betaalbare segment. Met het dashboard woningbouw wordt de nieuwbouwprognose gevolgd. De ontwikkeling van het % passend gehuisvest huishouden – corporatiewoningen – hanteren we als signaleringswaarde of de samenstelling van het aantal woningen passend is.

Toelichting op beoogd effect in 2025

Uit het dashboard woningbouwprogramma blijkt dat er voldoende woningbouwprojecten zijn om de streefwaarde van het aantal woningen in 2030 te realiseren, waarvan 65% in het betaalbare segment. Door de nieuwe wet betaalbare huur zien we dat het voor ontwikkelaars lastiger wordt om betaalbare woningen in het middensegment te realiseren. Met maatwerk per project wordt gekeken naar een oplossing waarbij de Woonvisie de randvoorwaarde is.

Wat gaan wij daarvoor doen in 2025?

Projecten in uitvoering

Op dit moment zijn 25 woningbouwprojecten in procedure. De prognose is dat deze projecten tot en met 2030 ca. 4.500 woningen opleveren. In 2025 voeren we bestemmingsplannen uit die door de gemeenteraad zijn vastgesteld voor de verschillende woningbouwprojecten.

Mijlpalen

1. Door verlening van omgevingsvergunningen en de bouwvoorbereiding wordt in 2025 gestart met de bouw van minimaal 1.000 woningen

Strategische woningbouwplanning

We scherpen de strategische woningbouwplanning aan. Doel is om inzicht en sturing te geven aan de woningbouwopgave tot en met 2030. Het is nadrukkelijk geen blauwdruk, maar geeft inzicht in de uitwerking van de opgave in een dynamische markt met veel externe factoren. Het geeft inzicht in hoe we de versnellingsopgave van de woningbouw concreet maken. De woningbouwprognoses bieden wij via een dashboard elk half jaar aan voor de monitoring van de woningbouwdoelstellingen.

Daarnaast vergroten we de zachte plancapaciteit voor de woningbouw. Hierbij sturen we op projecten die een bijdrage leveren aan onze beleidsdoelstellingen, zoals onder andere opgenomen in het Volkshuisvestingsprogramma.

We zien ook dat de bouw onder druk staat. Met de ontwikkelende partijen en medeoverheden kijken we naar oplossingen. Per project is dit maatwerk.

Mijlpalen

1. Strategische verkenning woningbouwlocaties na 2030

Uitvoeringsprogramma Volkshuisvestingsprogramma

We starten op basis van het uitvoeringsprogramma Volkshuisvesting (woonvisie) met de uitvoering zoals het opstellen van de leegstandsverordening en het kijken naar mogelijkheden voor nieuwe woonvormen.

Mijlpalen

1. Opstellen leegstandsverordening

Wat willen we bereiken tot en met 2026?

Een klimaatbestendige leefomgeving en duurzame energievoorziening

We willen een klimaatbestendige en daarmee gezonde en veilige leefomgeving, waarbij energiebesparing en een grotere onafhankelijkheid van fossiele brandstoffen belangrijke pijlers zijn.

De lokale urgentie van deze opgave volgt uit mondiale trends en ontwikkelingen; klimaatverandering en afspraken hierover in het Klimaatakkoord, de schaarste (en daarmee samenhangende prijsstijgingen) van fossiele brandstoffen en het belang van een goede luchtkwaliteit.

Klimaatmitigatie: we beperken verdere klimaatverandering door minder broeikasgassen uit te stoten. Om de CO₂-uitstoot te verlagen en uitputting van fossiele brandstoffen voor te zijn, werken we in Stichtse Vecht aan slimme besparingen, het opwekken van meer duurzame energie en nemen we geleidelijk afscheid van aardgas. We zijn lokaal en regionaal in gesprek om deze overstap zo haalbaar en betaalbaar mogelijk te maken voor Stichtse Vecht en haar inwoners.

Klimaatadaptatie: we passen ons aan de gevolgen van klimaatverandering aan. Aanpassen aan het veranderende klimaat vraagt om (veelal ruimtelijke) maatregelen. Weersextremen veroorzaken wateroverlast, droogte, hittestress en een grotere kans op overstromingen. We moeten onze systemen en ruimtelijke inrichting hieraan aanpassen. We hebben meer ruimte voor water en groen nodig.

Samen werken we aan een gezonde, duurzame en prettige leefomgeving.

Bij deze opgave hebben we de volgende ambities:

- We nemen onze verantwoordelijkheid als het gaat om de klimaatverandering; zowel op het gebied van klimaatmitigatie als klimaatadaptatie;
- We maken afspraken met verhuurders van woningen;

- We kijken realistisch naar de energietransitie;
- We verplichten niemand om van het gas af te gaan.

Wat gaan wij daarvoor doen in 2025?

Uitvoeringsprogramma op weg naar nieuwe energie

In Stichtse Vecht willen we een klimaatbestendige leefomgeving, een duurzame energievoorziening, en nemen we onze verantwoordelijkheid als het gaat om de klimaatverandering. Ook groeit de urgentie van verduurzaming, het onderwerp maakt een steeds sterker onderdeel uit van het maatschappelijk debat. We geven daarom lokaal invulling aan het klimaatbeleid. Dit vraagt om het maken van scherpe keuzes in wat we wel en wat we niet doen. Dit doen wij in het door de raad vastgestelde Uitvoeringsprogramma 'Op weg naar Nieuwe Energie' 2023-2026. In dit programma staan de activiteiten waar we ons de komende vier jaar op richten als het gaat om de energietransitie in Stichtse Vecht.

De onderwerpen betreffen opwek, besparen en verduurzamen, aardgasvrij en eigen organisatie.

In het kader van de RES hebben we afgesproken dat we als regio 1,8 TWh (Terawattuur) opwekken. Voor Stichtse Vecht betekent dit 0,1 TWh in 2030 en 0,2 TWh in 2040. Dit wekken we enerzijds op met grootschalig zon-op-dak en anderzijds door de ontwikkeling van zonnepelden. Hierbij houden we de landelijke zonneladder aan, waarbij de gewenste volgorde is om eerst te kijken naar lege daken, onbenutte bebouwde locaties en infrastructurele werken.

Het besparen van energie is de belangrijkste stap naar 'nieuwe energie'. Met name in de gebouwde omgeving is het effect van energiebesparing groot. Alle energie die wij weten te besparen hoeft immers niet opgewekt te worden. Denk aan het aanpassen van gedrag, isoleren en de aanschaf van energiezuinige apparaten. De gemeente helpt bij het nemen van duurzame stappen in en rond de woning.

De komende dertig jaar wordt aardgas vervangen door meer duurzame bronnen van warmte. De in 2021 vastgestelde gemeentelijke warmtevisie is inmiddels uitgewerkt in een uitvoeringsagenda Warmte 2024-2026 (vastgesteld in 2024). Intussen treffen we voorbereidingen voor de wijkuitvoeringsplannen (WUP's). Hierin maken we de overgang naar het aardgasvrij maken van wijken in samenspraak met bewoners en gebouwdeigenaren concreet.

De focus ligt naast de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed op het duurzaam inkopen. Daarnaast hebben we een traject gestart om meer inzicht te krijgen in ons energieverbruik (via de Milieubarometer / energiemanagementsysteem) en in monitoring voor de toekomst. Hiervoor zijn verschillende stimuleringsacties nodig om onze uitstoot te verkleinen. Voor de verduurzaming van het vastgoed heeft Stichtse Vecht eind 2021 het 'Uitvoeringsplan verduurzaming gemeentelijk vastgoed' vastgesteld.

Mijlpalen

1. Het beoordelen en vergunnen van 0,05 TWh zon op veld, op basis van de strategie die in 2024 is vastgesteld
2. Afronden van de strategie laaghangend fruit (o.a. LED-verlichting, bewegingssensoren, zonnepanelen) voor kleinverbruikers en verbruikers die meer dan 50.000 kWh of 25.000m3 per jaar verbruiken
3. Het verduurzamen van 300 woningen met een lage WOZ-waarde en / of bewoners die de energiearmoede toeslag hebben aangevraagd of er recht op hebben, op basis van het Meerjarig Collectief Ontzorgingsprogramma (MCO) van het samenwerkingsverband van Utrechtse gemeenten en de Provincie Utrecht: Energie Diensten Centrum

Afvalscheidingsstation / Circulair ambachtscentrum

In 2025 wordt het nieuwe afvalscheidingsstation gebouwd en opgeleverd. Om de hoeveelheid grof huisvuil te verminderen bouwen we op de nieuwe locatie van het afvalbrenghstation een compact circulair ambachtscentrum. Dit circulair ambachtscentrum heeft tot doel een betere bronscheiding en hergebruik van goederen en grondstoffen te realiseren door functies als een milieustraat, inname en reparatie kringloopgoederen en vormgeven van een educatief centrum (Huis van de Duurzaamheid) te combineren.

Mijlpalen

1. Bouwen van het Afvalscheidingsstation in 2025 met ingebruikname per 1 januari 2026
2. Succesvol aanbesteden van de exploitatie van het Circulair ambachtscentrum
3. De inrichting van het gehele Circulair ambachtscentrum ronden we in 2025 af

Klimaatadaptatie

De woonomgeving is gevoelig voor de gevolgen van klimaatverandering. Met voldoende water, minder stenen en het juiste groen, kunnen we water- en droogteoverlast beperken en hittestress tegengaan. Daarom gaan we voor klimaatadaptieve nieuwbouw en herstructurering. Alle nieuwbouw- en herstructureringsprojecten worden klimaatbestendig ontworpen conform de prestatie-eisen uit de afspraken klimaatadaptief bouwen Utrecht die zijn vastgelegd in onze Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) en gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

Om de omgeving aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering, hebben we de hulp nodig van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We willen hun klimaatbewustzijn vergroten. We hebben daarbij een positieve boodschap: een groene woon- en werkomgeving vergroot de leefbaarheid en maakt onze gemeente mooier. In dat kader stimuleren we het ontstenen en vergroenen van particuliere terreinen. Zo doen we mee met het NK-Tegelwippen en laten we een tegeltaxi rondrijden die tegels ophaalt als er groen voor in de plaats komt. Ook geven we subsidie voor de aanleg van groene daken en het afkoppelen van de regenpijpen, zodat er minder schoon regenwater in de riolering stroomt en er minder kans is op wateroverlast.

Geplande werkzaamheden en onderhoudscycli van infrastructuur, riolering, groen en gebouwen benutten we zoveel mogelijk om een klimaatbestendige inrichting te realiseren. Zo leggen we bij rioolvervanging een gescheiden stelsel aan waarbij het schone regenwater niet meer naar de zuivering gaat, maar naar het oppervlaktewater. Ook op straatniveau (maaiveld) richten we de omgeving klimaatbestendig in door meer ruimte te maken voor het infiltreren van water in de bodem of het laten afstromen naar een groenstrook.

We stellen een verkenning klimaatadaptatie op waarin we analyseren wat we op dit moment doen, de komende jaren gaan doen en of er eventueel nog meer moet gaan gebeuren. In deze verkenning betrekken we ook de waterschappen.

Mijlpalen

1. Opstellen verkenning klimaatadaptatie (motie M. 5.4)
2. Opstellen lokaal hitteplan, met focus op kwetsbare groepen

Project Kockengen Waterproof

De fases 8 (Welgelegen Noord), 9 (Welgelegen Zuid) en 10b (Sportweg) van het project Kockengen Waterproof zijn afgerond. Het dorp is op deze locaties gemoderniseerd en zodanig ingericht dat er geen wateroverlast meer is in de toekomst. Op dit moment wordt er hard gewerkt aan de fases 4b (Oude Kern Oost) en 7 (Dreef) en de voorbereiding van de Kerkweg. Om het project te kunnen afronden is aanvullend budget benodigd.

Bij de voorbereiding van de fases 4b en 7 blijken de kosten sterk gestegen door aanvullende eisen van de provincie en het Hoogheemraadschap (HDSR), meerkosten voor de inrichting van de openbare ruimte en het herstel van een fietspad en asfaltweg vanaf de bebouwde kom richting de N401. Daarnaast is er sprake van sterke (aanhoudende) prijsstijgingen van met name stortkosten van verontreinigde materialen.

Tijdens de voorbereiding van de Kerkweg is geconstateerd dat er circa twee meter dik asfalt- en puinpakket in de weg ligt, die teerhoudend is. Ook is er vervuilde grond geconstateerd, die moet worden afgevoerd. Daarnaast zijn er extra verkeersmaatregelen noodzakelijk. Zo wordt de inrit van De Sportweg gebruikt door de brandweer, die aanvullende eisen heeft gesteld voor het veilig uitrijden.

Door de meerkosten in deze laatste fasen van het project wordt een overschrijding van tussen de €9 en €11 miljoen verwacht. Er zullen nadere onderzoeken worden uitgevoerd om meer zekerheid te krijgen over de omvang van de extra kosten. Wanneer deze zijn afgerond zal een voorstel aan de raad worden voorgelegd om het definitief benodigd investeringskrediet beschikbaar te stellen.

Mijlpalen

1. Uitvoeren onderzoek en opleveren voorstel met een definitieve raming van de aanvullende kosten ter besluitvorming in de raad
2. Afronding van de fasen 4 en 7 in de winter 2025/2026

Wat willen we bereiken tot en met 2026?

Bereikbare, duurzame en verkeersveilige mobiliteit

We willen bereikbare, duurzame en verkeersveilige vervoersstromen die leefbaar en gezond zijn voor iedereen. Dit doen we zonder verdere groei van het autoverkeer door vooral een toename van andere vervoer zoals fiets, openbaar vervoer en voetgangersverkeer.

Wij zien dat de mobiliteit op onze wegen toeneemt. Dit is het gevolg van onder andere de centrale ligging van onze gemeente tussen Utrecht en Amsterdam en het toenemende inwonersaantal in onze provincie. We werken aan een nieuw mobiliteitsprogramma. Het college stelt een startnotitie op en legt deze voor aan de gemeenteraad. We geven prioriteit aan openbaar vervoer, fiets en verkeersveiligheid. Daarbij hebben we oog voor de verschillen in bereikbaarheid van verschillende delen van onze gemeente en de daarbij passende vervoersstromen.

Bij deze opgave hebben we de volgende ambities:

- We anticiperen op de toename van de mobiliteit
- We zetten in op doorstroming van A naar B
- We kijken met een nieuwe blik naar de parkeernormen
- We betrekken inwoners om de juiste keuzes te maken
- We zien kansen bij station Breukelen

Wat gaan wij daarvoor doen in 2025?

Mobiliteitsprogramma

Het mobiliteitsprogramma hebben we in het najaar van 2024 opgeleverd ter besluitvorming door de raad. In vervolg daarop leveren we verschillende deelprogramma's op, waarvan twee (Verkeersveiligheid en Parkeren) in 2025. De planning voor de andere uitvoeringsprogramma's volgt in 2025.

Mijlpalen

1. Oplevering deelprogramma Parkeren
2. Oplevering deelprogramma Verkeersveiligheid

Wat willen we bereiken tot en met 2026?

Veilige en leefbare buurten, dorpen en landelijk gebied

Wij willen dat iedereen in Stichtse Vecht veilig kan wonen en ondernemen én we willen werken aan een krachtig en vitaal landelijk gebied. We willen een goede balans tussen natuur, landbouw, water, cultuurhistorie, landschap en recreatie.

We willen de landschappelijke kwaliteiten en diversiteit behouden en versterken. De 17de eeuw en de waterlinies hebben onze gemeente vormgegeven. We zien veranderingen in de kernen door o.a. verschuiving van de bevolkingsopbouw en verandering van de klimaatverandering. We zetten in op een gezonde en toegankelijke omgeving waarin jong en oud fijn wonen, werken en hun vrije tijd besteden.

Door verschillende oorzaken zal het gebruik van het landelijk gebied in de toekomst veranderen. Hoe kunnen we boeren helpen bij de ontwikkelingen waarvoor ze staan, waarbij we rekening

houden met de bijzondere ruimtelijke landschappelijke kwaliteiten. We zoeken naar een nieuwe balans voor het platteland.

Een gebiedsgerichte benadering om deze vraagstukken aan te pakken ligt voor de hand. Dit doen we samen met inwoners, ondernemers, belangenverenigingen en andere overheden.

Bij deze opgave hebben we de volgende ambities:

- We zijn samen verantwoordelijk voor een veilige leefomgeving
- We zorgen voor vitale kernen
- We zorgen voor een schone en groene openbare ruimte
- We koesteren ons waardevolle gebied
- We kijken naar kansen voor een toekomstbestendig platteland

Wat gaan wij daarvoor doen in 2025?

Omgevingsvisie en programma's

We gaan aan de slag met aanvullingen op de Omgevingsvisie op gebiedsniveau (=gebiedsvisie) en Omgevingsprogramma's op basis van de Omgevingswet.

Met de zogenaamde gebiedsvisies geven wij richting aan en antwoord op belangrijke vraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld wonen, ondernemen, mobiliteit, sociale veiligheid en gezondheid; dit alles om de leefbaarheid en vitaliteit van de leefomgeving te behouden en/of te verbeteren. We starten hier eerst mee voor Maarssenbroek.

Met de Omgevingsprogramma's geven wij aan hoe we de visies gaan realiseren door doelen en maatregelen te stellen. Dit doen we zowel op themaniveau als gebiedsniveau voor onder andere de onderwerpen landelijk gebied, vitale kernen, mobiliteit, economie en het gebied Scheendijk-Noord.

Mijlpalen

1. Vastgesteld Omgevingsprogramma Mobiliteit
2. Vastgesteld Omgevingsprogramma Economie

Omgevingsprogramma Landelijk gebied

Het Uitvoeringsprogramma Vitaal Platteland (UVP) geeft richting aan de uitdagingen en biedt overzicht over de programmering van de aanpak waarmee we het platteland krachtig, aantrekkelijk en economisch gezond houden.

We nemen belangrijke gebiedspartners mee in het programma. Belangrijk hierbij is het Utrechts Programma Landelijk Gebied, provincie Utrecht (UPLG). Deze is voor een groot deel leidend voor de ontwikkeling in het landelijk gebied. Wij kijken naar kansen op onder meer het gebied van de landbouw, mobiliteit, recreatie en toerisme, veiligheid en energie.

Agrariërs zijn essentieel voor de ontwikkeling van het landelijk gebied. Wij zoeken daarom actief de samenwerking op met onze agrariërs en hebben daarvoor de boerentafel opgezet. Daar gaan we in 2025 mee door.

Mijlpalen

1. Vaststellen Omgevingsprogramma Landelijk Gebied

Wat willen we bereiken tot en met 2026?

Kwaliteit openbare buitenruimte

In het Beleidskader IBOR d.d. 20 mei 2016 (vastgesteld door de raad op 5 juli 2016) is het volgende kwaliteitsniveau vastgesteld voor de openbare ruimte: 'Gemeente Stichtse Vecht gaat uit van een basis onderhoudskwaliteit in heel de gemeente. Voor de kernen geldt overal niveau

B. Voor het buitengebied en de Industriegebieden geldt niveau C. Per wijk/buurt maakt de aannemer met de burgers afspraken over het realiseren van enkele 'plussen' bovenop deze kwaliteit.'

Op basis van de globale visuele wegininspectie van 2020, zoals opgenomen in het wegenbeheerplan 2021-2025 d.d. 14 april 2021 blijkt:

- Dat het kwaliteitsniveau volgens gemeentelijk beleid al lager is vastgesteld dan de CROW-publicatie 147 voor wegbeheer. Deze publicatie gaat uit van minimaal kwaliteitsniveau B voor alle gebieden.
- Dat op grond van de globale visuele inspecties alle deelgebieden op dat moment niet voldoen aan het gewenste kwaliteitsniveau conform het gemeentelijk beleid.

Top beleidsindicatoren -	P/E	Bron	Nulmeting	Realisatie 2018	Realisatie 2020	Realisatie 2023	Streef waarde
Kwaliteit openbare buitenruimte							
Staat openbare ruimte - leefbaarheidsbeleving	E	Monitor sociale kracht	n.v.t.	6,5	6,5	5,7	n.v.t.
Onderhoudskwaliteit buitenruimte:	E	Visuele inspecties	Niveau:				Niveau:
- Kernen	E		D (2021)				B
- Buitengebied	E		D (2021)				C
- Industriegebieden	E		D (2021)				C

Toelichting maatschappelijk effect (causaliteit activiteiten/prestaties/mijlpalen en effecten)

Beoogd effect

We streven ernaar de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren zodat dit op termijn weer voldoet aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau én dat de leefbaarheidsbeleving van inwoners over de staat van de openbare ruimte verbetert ten opzicht van de meting in 2023.

Toelichting op beoogd effect in 2025

In 2025 stellen we op grond van globale visuele inspecties het kwaliteitsniveau vast zodat we een beeld krijgen van de ontwikkeling ten opzicht van de laatste meting in 2021.

In de monitor Sociale Kracht meten we de leefbaarheidsbeleving van inwoners. Eén van de onderliggende aspecten is de beleving van de staat van de openbare ruimte. Met deze indicator met we naast een meer technische meting van de kwaliteit ook de kwaliteitsbeleving van inwoners. We meten deze beleving tweejaarlijks sinds 2016. Daarmee volgen we de trend over de jaren (metingen in 2016, 2018, 2020 en 2023). De meting in 2023 valt op met een lagere score (5,7) ten opzichte van een stabiel beeld in 2016, 2018 en 2020: alle jaren score 6,5).

Wat gaan wij daarvoor doen in 2025?

Uitvoeren van de realistische (meerjaren)investeringsplanning 2025

In 2024 hebben de financiële meerjareninvesteringsplanning 2024-2028 in lijn gebracht met de uitvoeringsplanning volgens projectmatig werken. Daarmee hebben we een eerste belangrijke stap gezet om te komen tot realistischer meerjareninvesteringsplanning. We gaan sturen op de uitvoering van de geplande investeringen in 2025. In de eerste jaren zal blijken of er nog sprake is van planningsoptimisme in de projectplanningen. De meerjareninvesteringsplanning actualiseren we jaarlijks. Ieder jaar proberen we de projectplanning dichterbij de realisatie te brengen.

In 2025 actualiseren we één of meer beheerplannen. De geactualiseerde beheerplannen geven een geactualiseerd beeld van de benodigde vervangingsinvesteringen op langere termijn (2029 en verder).

Er hebben meerdere bestuurlijke overleggen plaatsgevonden met ondernemers uit Breukelen en Maarssen, waarin het onderhoudsniveau van de dorpscentra besproken is. Het budget dat nodig is om te voldoen aan onderhoudsniveau B is, conform de motie bij de Kadernota 2025, meegenomen in de Programmabegroting 2025.

Mijlpalen

1. Afronden projecten in 2025 volgens mijlpalen en investeringsplanning 2025-2028.
2. Actualiseren beheerplannen volgens planning (zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor de looptijd van de huidige plannen).

Relevante beleidskaders

Voor de opgaven en doelen in het programma Fysiek zijn de volgende relevante beleidskaders door de raad vastgesteld:

Opgave / Doel	Kaders
Voldoende betaalbare en passende woningen	- Omgevingsvisie Stichtse Vecht (12 jan 2022) - Integraal Ruimtelijk Perspectief – IRP (2 feb 2022) - Woonvisie 2023-2030 gemeente Stichtse Vecht - volkshuisvestingprogramma (26 sep 2023) - Woonzorgvisie 2021-2030: Samen redzaam in wonen, welzijn en zorg (22 dec 2021)
Een klimaatbestendige leefomgeving en duurzame energievoorziening	- Omgevingsvisie Stichtse Vecht (12 jan 2022) - Transitievisie Warmte (13 jan 2022) - Op Weg naar Nieuwe energie (15 dec 2020) - Beleidskader Zonnevelden (15 dec 2020) - RES 1.0 (29 sep 2020) - Toekomstvisie bedrijventerreinen (3 nov 2020)
Bereikbare, duurzame en verkeersveilige mobiliteit	- Omgevingsvisie Stichtse Vecht (12 jan 2022)
Veilige en leefbare buurten, dorpen en landelijk gebied	- Omgevingsvisie Stichtse Vecht (12 jan 2022) - Perspectiefnota Landbouw (7 jul 2021) - Toekomstvisie bedrijventerreinen (3 nov 2020) - Integraal Veiligheidsplan Stichtse Vecht 2023-2026 (20 dec 2022)
Kwaliteit openbare buitenruimte	- Beleidskader IBOR (5 juli 2016)

Going concern-taken

Naast bovengenoemde ambities zijn de volgende reguliere taken onderdeel van het programma Fysiek:

- Verkeer, vervoer en waterstaat
- Openbaar groen;
- Riolerings;
- Afval;
- Milieubeheer;
- Begraafplaatsen;
- Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening.

We monitoren deze taken aan de hand van de op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplichte set indicatoren.

Verplichte indicatoren Rijk	P/E Bron	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Hoeveelheid restafval in kg per inwoner op jaarbasis	P AVU/Afval-visie	168	160
Hernieuwbare elektriciteit (elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa)	P RWS leef-omgeving	5%	6%
Aantal nieuwgebouwde woningen per 1.000 woningen	P BAG	9,7	3,1

Verbonden partijen

Binnen dit programma werken we samen met Plassenschap Loosdrecht e.o., Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Omgevingsdienstregio Utrecht (ODRU), Afvalverwijdering Utrecht (AVU), Stichting Milieu Educatief Centrum Maarssen (MECC) en Stichting Urgentiecommissie West Utrecht (SUWU). Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wij werken samen met de regiogemeenten in U10-verband aan de grote maatschappelijke opgaven woningbouw, energietransitie, economische ontwikkeling, mobiliteit en het behoud en ontwikkeling van groen en landschap.

Financieel overzicht programma 3

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Programma 3	Begroot 2024 primitief	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Lasten					
0.8 Overige baten en lasten (stelposten)	0	-843	-1.042	-1.301	-1.090
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat	-12.989	-14.112	-13.718	-13.987	-13.866
5.7 Openbaar groen	-7.531	-8.160	-8.234	-8.345	-8.400
7.2 Riolering	-5.996	-6.061	-6.097	-5.896	-6.160
7.3 Afval	-8.410	-8.573	-8.962	-8.944	-8.897
7.4 Milieubeheer	-3.960	-4.285	-4.110	-4.011	-4.011
7.5 Begraafplaatsen	-548	-550	-541	-541	-527
8.0 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-10.858	-11.541	-7.277	-7.473	-8.430
Totaal Lasten	-50.291	-54.125	-49.982	-50.497	-51.380
Baten					
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat	208	208	208	208	208
5.7 Openbaar groen	191	191	191	191	191
7.2 Riolering	8.402	8.465	8.595	8.644	8.654
7.3 Afval	10.829	12.388	12.367	12.352	12.304
7.4 Milieubeheer	1.110	1.120	1.100	1.100	1.100
7.5 Begraafplaatsen	600	600	599	599	597
8.0 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	7.637	8.078	3.976	4.230	5.190
Totaal Baten	28.977	31.050	27.036	27.325	28.245
Geraamd saldo van baten en lasten	-21.314	-23.075	-22.946	-23.173	-23.135
Storting					
0.10 Mutaties reserves	-921	-893	-893	-893	-893
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	605	1.119	152	53	53
Mutaties reserves	-316	226	-741	-840	-840
Geraamd resultaat	-21.629	-22.849	-23.687	-24.013	-23.975

Toelichting lasten en baten per soort kosten

Fysiek	Begroting primitief	Begroting	Verschil	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2024-2025	2026	2027	2028
Toegerekende personeelslasten	-11.029	-11.925	-896	-11.443	-11.443	-11.443
Kapitaallasten	-6.842	-9.056	-2.213	-10.446	-10.796	-10.520
Overige lasten	-30.847	-30.276	571	-28.093	-28.259	-29.416
Overige verrekeningen GREX	-1.573	-2.868	-1.295	-	-	-
Totaal lasten	-50.291	-54.125	-3.834	-49.982	-50.497	-51.380
Baten	26.972	30.209	3.237	26.805	26.840	26.800

Overige verrekeningen GREX	2.005	841	-1.164	230	485	1.445
Totaal baten	28.977	31.050	2.073	27.036	27.325	28.245
Geraamd saldo van baten en lasten	-21.314	-23.075	-1.761	-22.946	-23.173	-23.135
Toevoeging aan reserves	-921	-893	28	-893	-893	-893
Onttrekking aan reserves	605	1.119	514	152	53	53
Geraamd resultaat	-21.629	-22.849	-1.220	-23.687	-24.013	-23.975

Toelichting van de verschillen in de lasten van begroting 2025 versus 2024

Analyse verschillen lasten		Begroting 2024	Begroting 2025	Verschil
Lasten		-50.291	-54.125	-3.834
Toelichting	Besluit	Taakveld	I/S	bedrag
Toegerekende personeelslasten	Begroting 2025	Diverse	S	-896
Kapitaallasten	Begroting 2025	Diverse	S	-2.213
Actualisatie grondexploitaties	Bestuursrapportage 23/24	8.0 Volkshuisvesting en RO	S	-194
Wagenpark	Bestuursrapportage 2024	Diverse	S	-76
Kosten van energie	Begroting 2025	Diverse	S	-135
Groot Onderhoud civiele kunstwerken	Begroting 2025	2.0 Verkeer/vervoer/waterstaat	S	552
Onderhoud bagger-, berm- en slootwerk	Begroting 2025	5.7 Openbaar groen	S	98
Riolering	Begroting 2025	7.2 Riolering	S	-322
Vastgoedprojecten	Begroting 2025	8.0 Volkshuisvesting en RO	S	165
Verkeer en vervoer, organisatiekosten	Begroting 2025	2.0 Verkeer/vervoer/waterstaat	S	104
Wegmarkeringen	Begroting 2025	2.0 Verkeer/vervoer/waterstaat	S	75
Planmatig onderhoud verkeer	Begroting 2025	2.0 Verkeer/vervoer/waterstaat	S	-186
Overige	Begroting 2025	Diverse	S	-806
Totaal mutatie lasten programma 3				-3.834

Toelichting van de verschillen in de baten van begroting 2025 versus 2024

Analyse verschillen baten		Begroting 2024	Begroting 2025	Verschil
Baten		28.977	31.050	2.073
Toelichting	Besluit	Taakveld	I/S	bedrag
Actualisatie grondexploitaties	Bestuursrapportage 23/24	8.0 Volkshuisvesting/RO	S	132
Rioolheffing	Begroting 2025	7.2 Riolering	S	63
Afvalstoffenheffing	Begroting 2025	7.3 Afval	S	1.559
Omgevingsvergunning	Begroting 2025	8.0 Volkshuisvesting/RO	S	525
Overige	Begroting 2025	Diverse	S	-206
Totaal mutatie baten programma 3				2.073

Toelichting reservemutaties 2025

Voor de versnelling van grote projecten (Zuilense Vecht, Breukelen-Noord, Planetenbaan en Zogwetering) heeft de gemeenteraad ingestemd met het tijdelijk verhogen van de maximum omvang van de Algemene reserve grondexploitaties. In de Bestuursrapportage 2023 zijn, op begrotingsbasis, alle beschikbare middelen voor de versnelling van grote projecten ingezet.

Mutaties reserves 2025		Bedrag
Stortingen		
Dotatie groot onderhoud civiele kunstwerken		-893
Totaal stortingen		-893
Onttrekkingen		
Vrijval kapitaaldeckingsreserve		53
Subsidieregeling stimuleringsfonds duurzaamheid		100

Dekking groot onderhoud civiele kunstwerken	966
Totaal onttrekkingen	1.119
Totaal mutaties Programma 3	226

Budgetten ambities Coalitieakkoord 2022-2026

De volgende budgetten voor beleidsimpulsen vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 'Bouwen aan een stevig fundament voor Stichtse vecht', de Kadernota 2024 en de Kadernota 2025 zijn in de Programmabegroting 2025 opgenomen.

Impuls Coalitie akkoord (bedragen x €1.000)	Document	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Omschrijving		2023	2024	2025	2026
Duurzaamheid	Coalitieakkoord 2022-2026	-180	-180	-180	-180
Kinderboerderijen	Coalitieakkoord 2022-2026	-70	-70	-70	-70
Versnelling woningbouw	Coalitieakkoord 2022-2026	PM	-1.700	-1.700	-1.700
Versnelling woningbouw - anterieure overeenkomsten	Coalitieakkoord 2022-2026	PM	1.700	1.700	1.700
Opstellen gebiedsvisies	Kadernota 2024		-150	-135	-135
Vitaal platteland	Kadernota 2025			-183	-128
Totaal		-250	-400	-568	-513

